

Beleidsplan Burgerschap

De Schovenhorst

September, 2023

Visie Burgerschap onderwijsstichting Aurora

Bij Aurora geven we onze leerlingen elke dag goed onderwijs. Dit doen we vanuit onze kernwaarden: Vrijheid, Relatie en Diversiteit. Ook in ons burgerschapsonderwijs zijn deze kernwaarden belangrijke pijlers voor de invulling van ons onderwijs.

Wij leiden onze leerlingen op in Vrijheid. Dat betekent dat onze leerlingen een eigen mening mogen vormen en uiten, kritisch mogen zijn en mogen leren over onze democratie. Maar we leren hen ook dat bij deze vrijheid hoort dat je verantwoordelijkheid neemt, voor jezelf, de ander, de omgeving en de wereld. Jouw vrijheid mag ten slotte niet ten koste gaan van de vrijheid van een ander. Daarom is het belangrijk dat je respectvol omgaat met de mensen en de wereld om je heen, zodat ieder mens straks kan leven in vrijheid.

Wij leiden onze leerlingen op vanuit Relatie. Onze school is een mini-samenleving waar we kennis, vaardigheden en houdingen kunnen oefenen. Door onze leerlingen te leren over anderen willen we meer verbondenheid en verdraagzaamheid creëren. Deze verbondenheid is nodig om samen tot leren te komen. Met leerlingen die interesse hebben in elkaar en zorgzaam zijn naar elkaar. Onze medewerkers leggen dit niet alleen uit aan leerlingen, ze leven het ook voor.

Op onze scholen vinden wij onze Diversiteit een kracht! We leren onze leerlingen hier ook graag over. Want hoewel we allemaal verschillend zijn, zijn we ook gelijkwaardig. Van die verschillen kunnen we veel leren! Zo verrijken we ons leven, door ook kennis te maken met gewoontes en gebruiken van anderen. Inclusiviteit is belangrijk, op onze scholen en in onze samenleving. Altijd met respect voor jezelf en de ander. Zo bereiden we onze leerlingen voor op de samenleving van de toekomst, waarbij leerlingen verantwoordelijkheid leren nemen voor zichzelf en voor de wereld om hen heen, om zo de samenleving met elkaar te kunnen versterken.

Hoe zien we het bovengenoemde terug in de scholen van Aurora?

De kernwaarden Vrijheid, Relatie en Diversiteit zijn de pijlers onder ons onderwijs en zijn in elke les te herkennen. De lesgevendenden zijn op de hoogte van de kernwaarden en gebruiken die in de samenstelling van hun lessen en in de omgang met de leerlingen. Burgerschap is daarmee niet een nieuw vak op de lessentabel, maar geïntegreerd in de verschillende vakken op school. De lesgevendenden en de leerlingen zijn zich bewust van de doelen van Burgerschap en de 3 kernwaarden en handelen daarnaar of oefenen daarmee. Burgerschap wordt concreet op het moment dat het een onderdeel is van de maatschappij op school.

Inleiding De Schovenhorst

Het ontwikkelen van burgerschapsvaardigheden bij jonge leerlingen is van essentieel belang voor een evenwichtige en inclusieve samenleving. Als basisschool hebben we de verantwoordelijkheid om niet alleen academische kennis over te dragen, maar ook om onze leerlingen te ondersteunen bij het ontwikkelen van de vaardigheden, waarden en attitudes die nodig zijn om actieve en verantwoordelijke burgers te worden.

Dit beleidsplan voor burgerschap biedt een raamwerk voor het bevorderen van burgerschapseducatie binnen onze school. Het streeft ernaar onze leerlingen te begeleiden bij het begrijpen van de samenleving, het waarderen van diversiteit, het ontwikkelen van empathie en respect voor anderen, en het nemen van verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag.

Het beleidsplan omvat een breed scala aan activiteiten en strategieën die de ontwikkeling van burgerschapsvaardigheden zullen ondersteunen, zoals interactieve lessen, projecten, buitenschoolse activiteiten en partnerschappen met de lokale gemeenschap. We zullen ook streven naar een inclusieve en participatieve benadering, waarbij de stemmen van onze leerlingen gehoord worden en zij actief betrokken worden bij het vormgeven van de schoolcultuur.

Door dit beleidsplan te implementeren, streven we ernaar om onze leerlingen voor te bereiden op een actieve rol in de maatschappij, waarbij ze respectvolle en verantwoordelijke burgers worden, in staat om bij te dragen aan een rechtvaardige en harmonieuze samenleving. Samen met ouders, leerkrachten en de bredere gemeenschap zullen we werken aan het verwezenlijken van deze visie en het bieden van een solide basis voor de toekomst van onze leerlingen.

Met dit beleidsplan voor burgerschap zetten we een belangrijke stap in het creëren van een schoolomgeving die de ontwikkeling van burgerschapsvaardigheden ondersteunt en waarin onze leerlingen worden gestimuleerd om positieve bijdragen te leveren aan de wereld om hen heen.

Hoofdstuk 1: Kenmerken

Onze school heeft al meer dan 120 jaar onderwijservaring en bevindt zich te midden van de prachtige bossen van Landgoed Schovenhorst. We zijn trots op onze sterke band met de omgeving en hebben een reputatie opgebouwd als een plek waar hoogwaardig onderwijs en een diepe connectie met de natuur samenkomen.

Met grote toewijding bieden we een inspirerende en uitdagende leeromgeving voor elke leerling die bij ons komt. Bij ons staat natuurlijk leren centraal. We geloven dat de natuur een constante bron van inspiratie is voor kinderen. Naast leren uit boeken, leren ze ook van de wereld om hen heen terwijl de seizoenen veranderen. Onze ervaren medewerkers zijn als gidsen tijdens deze ontdekkingsreis en moedigen actief leren, nieuwsgierigheid en probleemoplossende vaardigheden aan.

Bij basisschool De Schovenhorst koesteren we niet alleen de academische groei, zoals rekenen, lezen en schrijven, maar ook de persoonlijke ontwikkeling van elke leerling. We hechten waarde aan respect, samenwerking en verantwoordelijkheid. Zo bereiden we leerlingen voor op hun toekomstige schoolcarrière en op hun rol als betrokken wereldburgers.

Kenmerken van de ouders van onze leerlingen zijn:

- Een zeer klein deel heeft een niet-Nederlandse achtergrond of migratie-achtergrond, terwijl het merendeel een Nederlandse achtergrond heeft.
- De opleidingsniveaus van de ouders zijn redelijk gelijkmatig verdeeld, met een focus op het hoger beroepsonderwijs.
- De meerderheid van de ouders zijn de biologische ouders van onze leerlingen en wonen samen of zijn met elkaar getrouwd. Een lager percentage is gescheiden, alleenstaand of heeft een

nieuwe partner. Ook samengestelde gezinnen zijn te vinden op De Schovenhorst.

Kenmerkend is dat een groot deel van onze ouders bewust gekozen heeft voor de ligging en de reputatie van onze school. De Schovenhorst ligt in het buitengebied van Putten, op Landgoed Schovenhorst en kost derhalve wat moeite om te bereiken. Ouders komen uit Putten, het buitengebied en Garderen.

Hoofdstuk 2: Risico's

Bij het observeren van onze leerlingen valt het ons op dat er een kleine groep kinderen is die vanwege hun achtergrond en thuissituatie bepaalde risico's loopt in hun ontwikkeling tot volwaardige burgers als ze volwassen worden. Deze kinderen groeien op in gezinnen waar de ouders een laag opleidingsniveau hebben en waar beperkte sociale vaardigheden worden overgedragen. Dit kan een uitdaging vormen voor hun vermogen om effectief te functioneren in de maatschappij en om actieve deelnemers te worden in hun gemeenschap.

Ook is er een relatief kleine groep leerlingen met ouders van niet-Nederlandse afkomst. Dit brengt soms extra uitdagingen met zich mee, zoals een beperkte woordenschat en een achterstand in de taalontwikkeling. Dit kan hun communicatie- en expressievaardigheden beïnvloeden en hun kansen op succesvolle interacties en participatie in de samenleving verminderen.

Als basisschool erkennen we het belang van burgerschapsonderwijs om al onze leerlingen de nodige vaardigheden, kennis en attitudes bij te brengen om betrokken, verantwoordelijke en actieve burgers te worden. We streven ernaar om deze kinderen, ongeacht hun achtergrond, te ondersteunen bij het ontwikkelen van essentiële sociale, emotionele, taal- en communicatieve vaardigheden. Door een inclusieve en stimulerende leeromgeving te creëren, waarin diversiteit wordt omarmd en waarin gelijke kansen en respect voor elkaar centraal staan, willen we hen helpen hun volledige potentieel te bereiken en zich te ontwikkelen tot veerkrachtige en betrokken burgers in de samenleving.

Hoofdstuk 3: Uitgangspunten

1. Onze onderwijsaanpak is gericht op het cultiveren van fatsoenlijke en evenwichtige individuen die respectvol omgaan met anderen, gebaseerd op duidelijke waarden en normen.
2. Bij ons leren leerlingen niet alleen wat democratie inhoudt, maar ook hoe ze daadwerkelijk kunnen handelen volgens democratische principes. We stimuleren hen om hun mening over maatschappelijke vraagstukken op een doordachte manier te uiten.

3. Ons doel is om leerlingen actief te laten deelnemen aan de samenleving en hen te motiveren om betrokken te zijn. We bevorderen samenwerking en stimuleren leerlingen om actief mee te doen in verschillende contexten.
4. We streven ernaar om leerlingen kennis te laten verwerven over en respect te hebben voor verschillende opvattingen en overtuigingen, waaronder religies. Hierdoor ontwikkelen ze een breder begrip en een open houding ten opzichte van diversiteit.
5. Naast het bevorderen van een brede algemene ontwikkeling, geven we onze leerlingen ook culturele bagage mee die hen voor het leven zal verrijken. We bieden kansen om verschillende culturele uitingen te verkennen en te waarderen.

Hoofdstuk 4: Aanpak

Onze onderwijsaanpak is gericht op het cultiveren van fatsoenlijke en evenwichtige individuen die respectvol omgaan met anderen, gebaseerd op duidelijke waarden en normen, op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen die extra zorg nodig hebben.

- De signalering en analyse leiden tot pedagogische groepsoverzichten en groepsplannen
- Kinderen leren reflecteren op hun eigen gedrag
- Kinderen leren zelf eerst een probleem op te lossen en als het niet lukt om hulp te vragen

- Brede schoolactiviteiten zijn gericht op beter omgaan met de ander, leren samenwerken, zelfredzaamheid enz.
- Ons beleid op pesten: jaarlijks worden groepsregels en schoolregels vastgesteld met de leerlingen en (hun ouders). Deze regels zijn erop gericht om de kinderen te leren op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. Er is een pestprotocol. Als leidraad hebben we een stichtingsbreed protocol Internet & social media.
- Ons beleid op straffen en belonen staat vermeld in het pestprotocol.
- De leerkrachten vertonen voorbeeldgedrag: zij gaan op respectvolle manier met elkaar, met de leerlingen en met de ouders om.
- We besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:
 - Leren luisteren naar elkaar
 - Leren argumenteren
 - Leren debatteren
 - Leren elkaar te accepteren
 - Elkaars mening respecteren
 - Vrijheid van meningsuiting zonder anderen te kwetsen
 - Wij leren onze leerlingen wat democratie is.

Democratie

Ons doel is om leerlingen actief te laten deelnemen aan de samenleving en hen te motiveren om betrokken te zijn. We bevorderen samenwerking en stimuleren leerlingen om actief mee te doen in verschillende contexten.

Participatie

Ons doel is om leerlingen actief te laten deelnemen aan de samenleving en hen te motiveren om betrokken te zijn. We bevorderen samenwerking en stimuleren leerlingen om actief mee te doen in verschillende contexten.

Bijvoorbeeld:

- Vanaf groep 1 leren de leerlingen zorg te dragen voor hun eigen spullen, die van anderen en materialen van school
- Elk jaar wordt er een Ukkiedag georganiseerd voor de peuters uit de omgeving die nog niet naar school gaan. Veel activiteiten worden verzorgd door de leerlingen van de bovenbouw. Zij

bereiden de activiteiten voor en voeren deze op de Ukkiedag uit.

- Leerlingen helpen wekelijks leerlingen van lagere groepen bij het technisch lezen.
- Aan het eind van het schooljaar helpen de leerlingen met het opruimen van hun lokaal. Dit gebeurt in alle groepen.
- In alle groepen leren de kinderen elkaar te helpen. Leerlingen leren samen te werken en iets over te hebben voor een ander.

We besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Geloofsovertuigingen
- Leren luisteren naar elkaar
- Elkaars mening respecteren
- Vrijheid van geloofsovertuiging zonder anderen te kwetsen

In de praktijk van alledag is dat specifiek terug te zien in:

- Lessen geestelijke stromingen en optioneel vormingsonderwijs in alle groepen waarin leerlingen kennis maken met godsdiensten
- In de bovenbouw worden actuele onderwerpen besproken
- Aandacht voor culturele en religieuze gewoontes en feesten in alle groepen
- Viering van feesten in alle groepen

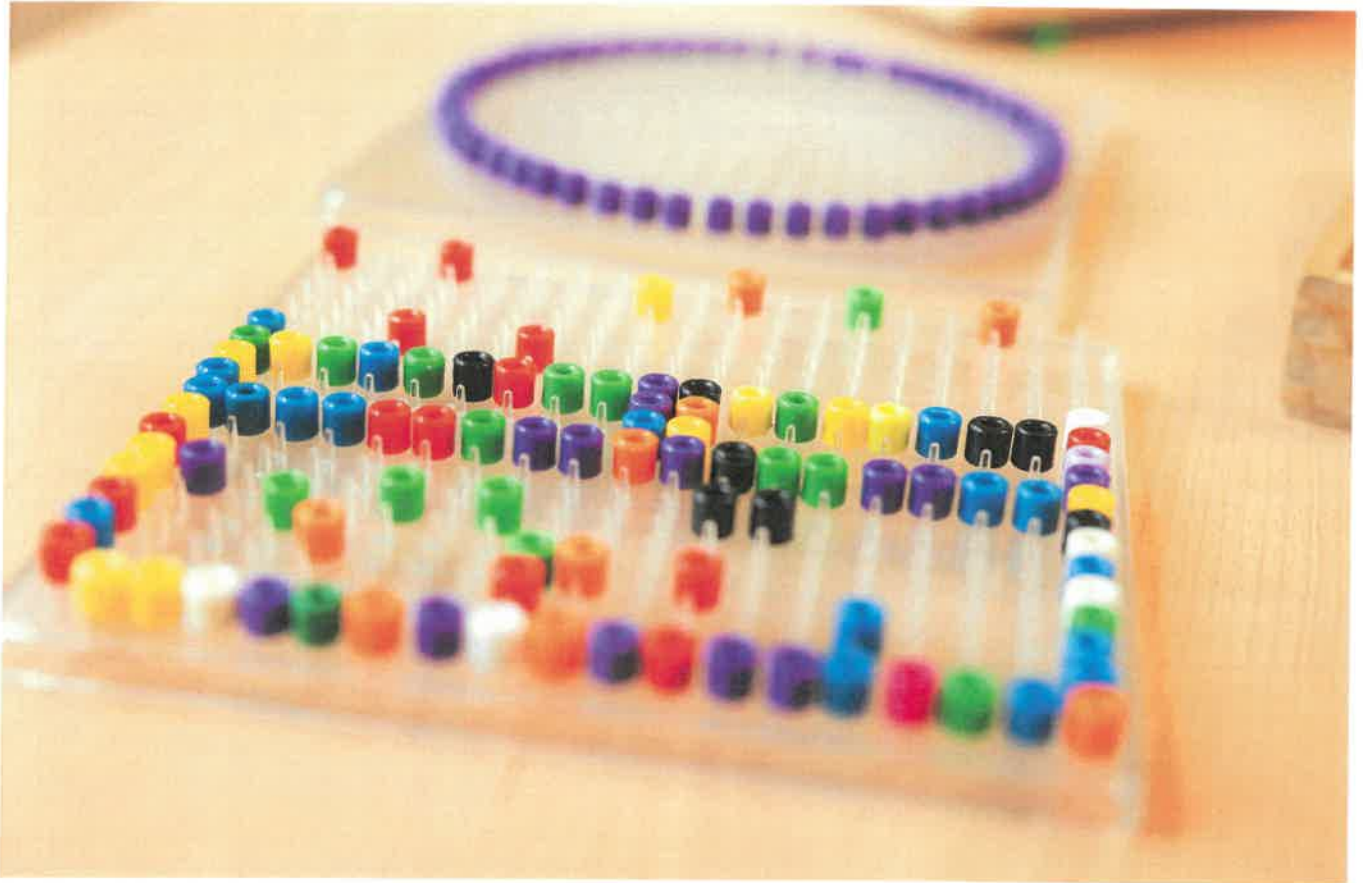
We besteden in alle groepen expliciet aandacht aan:

- Bewustwording van wie je zelf bent en van wie je bent ten opzichte van de anderen.
- Het ontdekken van eigen talenten en de mogelijkheden daarvan in de maatschappij.

In de praktijk van alle dag is dat terug te zien in:

- Brede schoolactiviteiten die erop gericht zijn kinderen hun eigen talenten te leren kennen

Identiteit

We streven ernaar om leerlingen kennis te laten verwerven over en respect te hebben voor verschillende opvattingen en overtuigingen, waaronder religies. Hierdoor ontwikkelen ze een breder begrip en een open houding ten opzichte van diversiteit.

Cultuur

Naast het bevorderen van een brede algemene ontwikkeling, geven we onze leerlingen ook culturele bagage mee die hen voor het leven zal verrijken. We bieden kansen om verschillende culturele uitingen te verkennen en te waarderen.

Het onderwijs op De Schovenhorst is niet in strijd met de basiswaarden en wij bevorderen dat de leerlingen de basiswaarden toepassen. Op De Schovenhorst corrigeren wij uitingen van leerlingen, die strijdig zijn met de basiswaarden.

De basiswaarden zijn:

- Vrijheid van meningsuiting

- Gelijkwaardigheid
- Begrip voor anderen
- Verdraagzaamheid
- Autonomie
- Afwijzen van onverdraagzaamheid
- Afwijzen van discriminatie

Hoofdstuk 6 Omgeving

De Schovenhorst staat op Landgoed Schovenhorst in het buitengebied van Putten. Deze unieke locatie, middenin de natuur, is onderdeel van onze burgerschapsvorming op de volgende punten:

Verbondenheid met de natuur:

- Kinderen die in een bosomgeving naar school gaan, hebben dagelijkse interacties met de natuur. Dit draagt bij aan een dieper begrip van ecologische systemen en het belang van milieubehoud.
- Ze leren over seizoenen, planten, dieren en het weer, wat hun milieubewustzijn vergroot.

Zorg voor de gemeenschap:

- De school kan samenwerken met lokale organisaties voor bosbehoud en natuurbescherming. Dit kan leiden tot educatieve projecten waarbij kinderen direct betrokken zijn bij het behoud van de natuurlijke omgeving.
- Door actief deel te nemen aan gemeenschapsprojecten, ontwikkelen kinderen een gevoel van verantwoordelijkheid voor hun lokale gemeenschap en het milieu.

Sociale vaardigheden:

- Buitenactiviteiten in het bos bevorderen samenwerking, communicatie en teambuilding. Kinderen leren problemen op te lossen en conflicten op een constructieve manier aan te pakken.
- Deze ervaringen dragen bij aan de ontwikkeling van empathie, respect voor anderen en het vermogen om effectief samen te werken, wat cruciaal is voor betrokken burgerschap.

Respect voor diversiteit:

- In een bosrijke omgeving kunnen kinderen een verscheidenheid aan planten, dieren en ecosystemen ontdekken. Dit kan hen bewust maken van de waarde van biodiversiteit en het belang van het beschermen ervan.
- Het begrip van de complexe relaties in de natuur kan worden vertaald naar respect voor de culturele diversiteit in de samenleving.

Duurzaamheidsonderwijs:

- Het curriculum kan worden verrijkt met lessen over duurzaamheid, milieubewustzijn en ecologische verantwoordelijkheid.
- Kinderen leren hoe hun dagelijkse keuzes en gedrag de planeet beïnvloeden en worden aangemoedigd om bewuste en duurzame beslissingen te nemen.

Rust en welzijn:

- De rustgevende bosomgeving biedt kinderen ruimte voor ontspanning en reflectie, wat hun algemene welzijn bevordert.
- Een positieve geestelijke gezondheid draagt bij aan een constructieve bijdrage aan de samenleving en de gemeenschap.

Hoofdstuk 7 Ouderbetrokkenheid

Waarom onze unieke en hoge mate van ouderbetrokkenheid gunstig is voor de burgerschapsvorming van leerlingen van De Schovenhorst:

1. Ondersteuning van waarden en normen:

Ouders spelen een cruciale rol bij het overdragen van waarden en normen aan hun kinderen. Wanneer ouders betrokken zijn bij de school en hun kinderen actief ondersteunen, kunnen ze deze waarden in lijn brengen met de waarden die op school worden onderwezen, zoals respect, verantwoordelijkheid en tolerantie.

2. Actieve deelname aan educatieve activiteiten:

Ouders kunnen deelnemen aan educatieve activiteiten op school, zoals lezingen, workshops en excursies. Dit vergroot niet alleen hun begrip van het curriculum, maar stelt hen ook in staat om de concepten van burgerschap en sociale verantwoordelijkheid met hun kinderen te bespreken en te versterken.

3. Rolmodel voor betrokkenheid in de gemeenschap:

Wanneer ouders actief betrokken zijn bij schoolactiviteiten, fungeren ze als rolmodellen voor hun kinderen. Dit kan de bereidheid van kinderen vergroten om betrokken te raken bij de gemeenschap en actief burgerschap na te streven.

4. Ondersteuning van sociaal leren:

Ouders kunnen kinderen helpen begrijpen hoe ze effectief kunnen communiceren, conflicten kunnen oplossen en empathie kunnen tonen. Deze sociale vaardigheden zijn van essentieel belang voor burgerschapsvorming en worden versterkt wanneer ouders hieraan bijdragen.

5. Aandacht voor diversiteit en inclusie:

Ouders kunnen bijdragen aan het begrip van diversiteit en inclusie door openhartige gesprekken thuis te voeren en door te laten zien dat respect voor verschillende achtergronden en overtuigingen belangrijk is.

6. Ondersteuning van gemeenschapsprojecten:

Ouders kunnen betrokken zijn bij schoolprojecten gericht op gemeenschapsdienst. Dit leert kinderen het belang van vrijwilligerswerk en de impact die ze kunnen hebben op hun gemeenschap.

7. Monitoring van persoonlijke groei:

Door regelmatig contact met school en leraren kunnen ouders de persoonlijke groei van hun kinderen volgen en helpen bij het stellen van doelen op het gebied van burgerschap en verantwoordelijkheid.

8. Bevordering van positieve schoolcultuur:

Ouderbetrokkenheid draagt bij aan een positieve schoolcultuur waarin samenwerking en gemeenschapszin worden aangemoedigd. Dit creëert een omgeving waarin burgerschap gedijt.

Kortom, ouderbetrokkenheid speelt een essentiële rol in de burgerschapsvorming van leerlingen van De Schovenhorst. Het biedt een krachtige gelegenheid om waarden en normen te versterken, sociale vaardigheden te ontwikkelen, diversiteit en inclusie te begrijpen en een actieve betrokkenheid bij de gemeenschap te bevorderen. Het is een partnerschap tussen school en ouders dat de basis legt voor positieve en betrokken burgers van de toekomst.

Hoofdstuk 8 Overig

Kanjertraining

Kanjertraining en burgerschapsvorming:

De Kanjertraining, die oorspronkelijk gericht is op de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen, blijkt ook een vruchtbare bodem te bieden voor burgerschapsvorming. Door haar uitgekende aanpak richt de training zich op drie cruciale pijlers van actief burgerschap: democratie, participatie en identiteit.

Democratie:

Hoewel de nadruk op democratie wellicht iets meer belicht kan worden binnen de Kanjertraining, biedt het programma waardevolle inzichten in de fundamentele principes van een democratische samenleving. Leerlingen krijgen de kans om te leren over het parlementaire proces, de werking van lokale en internationale overheden en het belang van vrije verkiezingen. Verder kan er nog extra aandacht besteed worden aan onderwerpen zoals stemrecht, politieke partijen en de scheiding van kerk en staat om zo een vollediger begrip te creëren.

Participatie:

De Kanjertraining moedigt leerlingen aan om actief deel te nemen aan de samenleving. Leerlingen worden gestimuleerd om deel te nemen aan publieke discussies en op te komen voor het gemeenschappelijk belang. Hoewel dit al in grote mate wordt benadrukt, zou de training nog verder kunnen gaan door ook inspraak en medezeggenschap van leerlingen te bevorderen.

Identiteit:

Binnen de Kanjertraining is er ruimte voor zelfreflectie en het onderzoeken van de eigen achtergrond. De focus ligt op het begrip van geestelijke stromingen en een multiculturele samenleving. Verdere verdieping vanuit het perspectief van vrijheid van godsdienst en symboliek zou een waardevolle aanvulling kunnen zijn om zo een breder begrip van identiteit te creëren.

Door de accenten op democratie, participatie en identiteit binnen de Kanjertraining nog verder uit te diepen, kunnen we een nog krachtiger fundament leggen voor de vorming van geïnformeerde en actieve burgers die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving.

De week van de Lentekriebels

De Week van de Lentekriebels is een jaarlijks terugkerend evenement op basisscholen in Nederland dat gericht is op seksuele vorming en relationele vorming voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Het doel van deze week is om kinderen te onderwijzen en bewust te maken van thema's als lichamelijke ontwikkeling, relaties, intimiteit, weerbaarheid en grenzen. Dit heeft belangrijke implicaties voor burgerschapsvorming op de basisschool om verschillende redenen:

1. **Persoonlijke ontwikkeling:** De Week van de Lentekriebels biedt kinderen de kans om inzicht te krijgen in hun eigen lichaam, gevoelens en emoties. Dit is essentieel voor hun persoonlijke ontwikkeling en zelfbewustzijn, wat op zijn beurt bijdraagt aan hun vermogen om als volwaardige burgers deel te nemen aan de samenleving.
2. **Sociale vaardigheden:** De educatieve activiteiten in deze week bevorderen de ontwikkeling van sociale vaardigheden, zoals communicatie, respect voor anderen en het begrijpen van verschillende perspectieven. Deze vaardigheden zijn cruciaal voor het opbouwen van gezonde relaties en dragen bij aan het vormen van verantwoordelijke en betrokken burgers.
3. **Weerbaarheid en respect:** Door kinderen bewust te maken van thema's als grenzen, wederzijds respect en het herkennen van ongepaste situaties, helpt de Week van de Lentekriebels bij het vergroten van de weerbaarheid van kinderen tegen potentieel schadelijke invloeden. Dit draagt bij aan het creëren van een veilige en respectvolle samenleving.
4. **Diversiteit en inclusie:** De week besteedt ook aandacht aan diversiteit in gezinsstructuren, genderidentiteit en seksuele oriëntatie, wat bijdraagt aan het bevorderen van inclusiviteit en het

respecteren van verschillen. Dit sluit aan bij het bevorderen van burgerschap dat gebaseerd is op respect voor iedereen, ongeacht achtergrond of identiteit.

5. **Ouderbetrokkenheid:** De betrokkenheid van ouders bij deze educatieve week is cruciaal. Het stelt ouders in staat om gesprekken thuis voort te zetten en draagt bij aan een gezonde communicatie tussen ouders en kinderen over deze belangrijke onderwerpen.

De Week van de Lentekriebels draagt bij aan de ontwikkeling van sociale, emotionele en relationele vaardigheden bij kinderen, wat essentieel is voor hun vorming als actieve, verantwoordelijke burgers in een diverse samenleving. Het biedt hen de kennis en het begrip om respectvolle relaties te ontwikkelen, hun eigen grenzen te begrijpen en anderen met begrip en empathie te behandelen.

Ons Technieklokaal

Het integreren van een technieklokaal op De Schovenhorst is een belangrijk element in het bevorderen van burgerschapsvorming bij leerlingen. Het technieklokaal biedt een unieke leeromgeving waarin leerlingen niet alleen technische vaardigheden ontwikkelen, maar ook essentiële aspecten van burgerschap verkennen en internaliseren. Hier zijn enkele redenen waarom een technieklokaal deze bijdrage levert:

1. **Actieve Participatie en Verantwoordelijkheid:**

In een technieklokaal worden leerlingen actieve deelnemers in het creatieve proces. Ze moeten problemen oplossen, ontwerpen, prototypen maken en projecten beheren. Dit bevordert een gevoel van verantwoordelijkheid voor hun werk en moedigt hen aan om actief bij te dragen aan hun leeromgeving en gemeenschap.

2. **Samenwerking en Teamwork:**

Techniekprojecten vereisen vaak samenwerking en teamwork. Leerlingen leren hoe ze effectief met anderen kunnen communiceren, ideeën kunnen delen en taken kunnen verdelen om gezamenlijke doelen te bereiken. Dit legt de basis voor het begrijpen en waarderen van diversiteit en het samenwerken met mensen met verschillende achtergronden.

3. **Kritisch Denken en Probleemoplossend Vermogen:**

Techniekonderwijs moedigt leerlingen aan om kritisch na te denken en complexe problemen aan te pakken. Ze leren problemen te analyseren, hypothesen te vormen en oplossingen te testen. Dit ontwikkelt hun probleemoplossende vaardigheden, een essentieel aspect van burgerschap.

4. **Creativiteit en Innovatie:**

In het technieklokaal worden leerlingen aangemoedigd om creatief te denken en innovatieve oplossingen te bedenken. Dit leert hen het belang van originaliteit en het potentieel om positieve veranderingen in de samenleving teweeg te brengen.

5. **Duurzaamheid en Milieubewustzijn:**

Techniekonderwijs kan zich richten op duurzaamheid en milieubewustzijn. Leerlingen leren de waarde van het behoud van hulpbronnen en het verminderen van afval, wat bijdraagt aan een meer verantwoordelijk burgerschap en een beter begrip van de wereldwijde uitdagingen.

6. **Burgerschap in een Technologische Samenleving:**

In onze sterk gedigitaliseerde wereld is technologische geletterdheid essentieel. Het technieklokaal bereidt leerlingen voor op de eisen van een technologische samenleving en stelt hen in staat om actief deel te nemen aan discussies en beslissingen met betrekking tot technologie.

7. **Waardering voor Ambachten en Beroepen:**

Techniekonderwijs kan leerlingen kennis laten maken met verschillende ambachten en beroepen. Dit bevordert respect voor diverse loopbanen en draagt bij aan het begrip van de bredere gemeenschap en arbeidsmarkt.

Het hebben van een technieklokaal op onze school school is van onschatbare waarde voor burgerschapsvorming. Het biedt leerlingen de kans om actieve, verantwoordelijke, creatieve, kritische denkers te worden die waardering hebben voor diversiteit, samenwerken met anderen en klaar zijn voor de uitdagingen van een technologische samenleving. Het bevordert de ontwikkeling van burgers die niet alleen technisch bekwaam zijn, maar ook ethische en verantwoordelijke keuzes maken voor hun gemeenschap en de wereld. Het is daarom een integraal onderdeel van het beleidsplan voor het verbeteren van het onderwijs op een basisschool.

Historische projecten

Op De Schovenhorst participeren we in projecten rondom oorlog in het algemeen, herdenking en de Puttense oorlogsgeschiedenis. Dit is belangrijk rondom burgerschapsvorming vanwege:

1. Historisch bewustzijn: Door leerlingen bewust te maken van gebeurtenissen zoals de Tweede

Wereldoorlog, krijgen ze inzicht in de geschiedenis en begrijpen ze hoe gebeurtenissen uit het verleden de wereld van vandaag hebben beïnvloed. Dit historische bewustzijn is een belangrijk onderdeel van burgerschapsonderwijs.

2. Waarden en normen: De Tweede Wereldoorlog biedt talloze mogelijkheden om te praten over universele waarden zoals vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid en tolerantie. Door de verhalen van slachtoffers, helden en daders te bestuderen, kunnen leerlingen morele dilemma's en ethische vraagstukken bespreken, waardoor ze hun eigen waarden en normen ontwikkelen en aanscherpen.
3. Mensenrechten: De oorlog illustreert schendingen van mensenrechten op een schaal die nog nooit eerder was vertoond. Leerlingen kunnen begrijpen hoe belangrijk het is om mensenrechten te beschermen en te verdedigen, en leren over de rechten en verantwoordelijkheden van individuen in de samenleving.
4. Tolerantie en diversiteit: De Tweede Wereldoorlog benadrukt het belang van tolerantie en respect voor diversiteit. Leerlingen kunnen leren hoe intolerantie, racisme en vooroordelen hebben bijgedragen aan conflicten en de samenleving hebben geschaad. Het benadrukken van het belang van inclusiviteit en het waarderen van verschillen is essentieel voor burgerschapsonderwijs.
5. Actief burgerschap: Projecten over de Tweede Wereldoorlog bieden kansen voor actief burgerschap. Leerlingen kunnen acties ondernemen zoals herdenkingsevenementen bijwonen, gasten uitnodigen om te spreken over hun ervaringen, of deel te nemen aan discussies over hedendaagse kwesties die verband houden met oorlog, vrede en mensenrechten.
6. Empathie en begrip: Het bestuderen van persoonlijke verhalen van mensen die de oorlog hebben meegemaakt, kan leerlingen helpen empathie te ontwikkelen en een dieper begrip te krijgen van de impact van oorlog op individuen, gezinnen en gemeenschappen.

Kortom, projecten rondom de Tweede Wereldoorlog bieden een krachtige context om kernconcepten van burgerschapsvorming te onderwijzen, zoals historisch bewustzijn, waarden en normen, mensenrechten, tolerantie, actief burgerschap, empathie en begrip. Door deze thema's te verkennen, worden leerlingen beter voorbereid om actieve, verantwoordelijke en betrokken burgers van hun samenleving te worden.

Eenzaamheid

De Leerlingen van De Schovenhorst doen mee aan landelijke en lokale projecten rondom eenzaamheid. Het integreren van projecten rondom eenzaamheid in het basisschoolcurriculum draagt bij aan burgerschapsvorming op verschillende manieren:

1. Empathie en Inlevingsvermogen: Eenzaamheid is een universeel menselijk gevoel. Door kinderen te leren over eenzaamheid, kunnen ze zich beter inleven in anderen die zich eenzaam voelen, zoals ouderen, nieuwe klasgenoten of mensen met diverse achtergronden. Dit ontwikkelt empathie en begrip voor anderen.
2. Sociale Verantwoordelijkheid: Het bespreken van eenzaamheid en het aanmoedigen van kinderen om actie te ondernemen om anderen te helpen, creëert een gevoel van sociale verantwoordelijkheid. Dit draagt bij aan het idee dat ze deel uitmaken van een grotere gemeenschap en de verantwoordelijkheid hebben om anderen te ondersteunen.
3. Communicatieve Vaardigheden: Projecten rond eenzaamheid stimuleren communicatieve vaardigheden, waaronder luisteren en praten met anderen. Dit helpt kinderen om effectief te

communiceren, vragen te stellen en problemen te begrijpen.

4. **Inclusiviteit en Diversiteit:** Eenzaamheid kan voorkomen bij mensen van alle leeftijden, geslachten en achtergronden. Door hierover te leren, leren kinderen dat inclusiviteit en het respecteren van diversiteit belangrijk zijn. Ze begrijpen dat iedereen recht heeft op verbinding en vriendschap.
5. **Zelfreflectie:** Door na te denken over eenzaamheid en hoe het anderen beïnvloedt, worden kinderen aangemoedigd tot zelfreflectie. Ze kunnen nadenken over hun eigen gedrag en hoe ze anderen kunnen ondersteunen om gevoelens van eenzaamheid te verminderen.
6. **Actief Burgerschap:** Projecten rondom eenzaamheid kunnen kinderen actief betrekken bij hun gemeenschap. Ze kunnen bijvoorbeeld bezoeken brengen aan verzorgingstehuizen of vrijwilligerswerk doen, wat hen praktische ervaringen geeft in het uitoefenen van actief burgerschap.
7. **Positieve Mentale Gezondheid:** Het bespreken van eenzaamheid en het aanmoedigen van acties om anderen te helpen, kan bijdragen aan de positieve mentale gezondheid van kinderen. Ze leren dat het ondersteunen van anderen voldoening geeft en hun eigen welzijn kan verbeteren.
8. **Gemeenschapsbanden:** Door projecten rondom eenzaamheid uit te voeren, kunnen scholen en kinderen betrokken raken bij hun lokale gemeenschap. Dit versterkt de banden binnen de gemeenschap en bevordert een gevoel van samenhang.

Het integreren van projecten rondom eenzaamheid in het basisschoolcurriculum is een effectieve manier om burgerschapsvorming te bevorderen door empathie, sociale verantwoordelijkheid, communicatieve vaardigheden, inclusiviteit, zelfreflectie, actief burgerschap, positieve mentale gezondheid en gemeenschapsbanden te stimuleren. Het bereidt kinderen voor om actieve en zorgzame burgers te worden die zich bewust zijn van de behoeften van anderen en bereid zijn bij te dragen aan een meer ondersteunende samenleving.

Afsluiting

Het opstellen van dit beleidsplan voor burgerschapsvorming heeft ons inzicht verdiept in de cruciale rol die onderwijs speelt in de vorming van toekomstige burgers. Basisschool De Schovenhorst staat voor een spannende reis om onze leerlingen te begeleiden naar actief en verantwoordelijk burgerschap, en dit beleidsplan vormt de routekaart voor deze reis.

Wij geloven in de kracht van samenwerking tussen leerlingen, ouders, docenten en de bredere gemeenschap van Putten om onze doelstellingen te bereiken. De betrokkenheid van al deze belanghebbenden is essentieel om een rijke en betekenisvolle leeromgeving te creëren waarin burgerschapsvorming gedijt.

De komende jaren zullen we onze inspanningen intensiveren om onze leerlingen de vaardigheden, waarden en kennis bij te brengen die nodig zijn om effectieve en betrokken burgers te worden. We zullen voortdurend de voortgang van ons beleidsplan evalueren en bijsturen om ervoor te zorgen dat het relevant blijft en aan de veranderende behoeften van onze gemeenschap voldoet.

De Schovenhorst zet zich in voor het cultiveren van een schoolcultuur waarin burgerschap wordt gevierd, waarin respect voor diversiteit en inclusie hoog in het vaandel staat, en waarin leerlingen worden aangemoedigd om actief bij te dragen aan de maatschappij.

In de woorden van Mahatma Gandhi, “Wees de verandering die je in de wereld wilt zien.” Als school hebben we de eer en het privilege om de toekomstige leiders en burgers van onze gemeenschap en de wereld te vormen. Samen zullen we blijven werken aan het creëren van een krachtige en positieve impact op onze leerlingen en de samenleving als geheel.

Namens het hele team van Basisschool De Schovenhorst willen we onze oprechte dank uitspreken aan iedereen die betrokken is bij het verwezenlijken van onze visie op burgerschapsvorming. Samen bouwen we aan een toekomst waarin onze leerlingen gedijen als actieve en geëngageerde wereldburgers.

De Schovenhorst, Putten, september 2023.